ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

YVES BOT

της 2ας Απριλίου 2009 [1]

1. Με την υπό κρίση προσφυγή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει τον κανονισμό (ΕΚ) 1968/2006 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2006 [2], με τον οποίο το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως έθεσε τους όρους της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας στο Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία [3], όσον αφορά το χρονικό διάστημα 2007-2010. Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 308 ΕΚ.

2. Προς στήριξη της προσφυγής του, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι το άρθρο αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει τη νομική βάση του προπαρατεθέντος κανονισμού. Κατά το προσφεύγον, τα μέτρα που λαμβάνονται με τον προσβαλλόμενο κανονισμό εμπίπτουν στον τίτλο XVII της Συνθήκης ΕΚ, ο οποίος αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή, και ειδικότερα στο άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ. Το Δικαστήριο πρέπει, επομένως, να αποφανθεί αν μέτρα που σκοπούν στην εδραίωση της ειρηνευτικής διαδικασίας και στη συμφιλίωση των ευρισκόμενων σε έριδα ομάδων πληθυσμού εντός περιοχής της Κοινότητας μπορούν ή όχι να θεωρηθούν αναπόσπαστο μέρος της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, η οποία διέπεται από τον τίτλο XVII της Συνθήκης.

3. Με τις παρούσες προτάσεις, θα εκθέσω τους λόγους για τους οποίους φρονώ ότι αυτός ο λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από εσφαλμένη επιλογή νομικής βάσεως, είναι βάσιμος.

I — Το νομικό πλαίσιο

Α — *Το πρωτογενές δίκαιο*

4. Το άρθρο 158 ΕΚ ορίζει τα εξής:

«Η Κοινότητα, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής της συνοχής.

Η Κοινότητα αποσκοπεί, ιδιαίτερα, στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Κανονισμός σχετικά με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας στο Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία (2007-2010) (ΕΕ L 409, σ. 81, και διορθωτικό ΕΕ 2007, L 36, σ. 31, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός).

3 — Στο εξής: ΔΤΙ.

μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών.»

5. Κατά το άρθρο 159, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, προβλέπεται ότι:

«[…] Η διαμόρφωση και η υλοποίηση των πολιτικών και δράσεων της Κοινότητας, καθώς και η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, λαμβάνουν υπόψη τους στόχους του άρθρου 158 και συμβάλλουν στην πραγματοποίησή τους. Η Κοινότητα ενισχύει επίσης την υλοποίηση αυτή με τη δράση της μέσω των διαρθρωτικών ταμείων (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων [ΕΓΤΠΕ], τμήμα Προσανατολισμού, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο [ΕΚΤ], Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης [ΕΤΠΑ]), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων [ΕΤΕ] και των άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων.»

6. Επίσης, το άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ προβλέπει τα εξής:

«Εάν απαιτούνται ειδικές δράσεις, πέρα από [το πλαίσιο] των ταμείων και με την επιφύλαξη των μέτρων που αποφασίζονται [στο πλαίσιο] των άλλων πολιτικών της Κοινότητας, οι δράσεις αυτές μπορούν να θεσπίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.»

7. Εξάλλου, το άρθρο 308 ΕΚ ορίζει ότι:

«Αν ενέργεια της Κοινότητας θεωρείται αναγκαία για την πραγματοποίηση ενός από τους στόχους της στο πλαίσιο της λειτουργίας της κοινής αγοράς και δεν προβλέπονται από την παρούσα συνθήκη οι προς τον σκοπό αυτόν απαιτούμενες εξουσίες, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει ομοφώνως τις κατάλληλες διατάξεις.»

Β — *Η αγγλο-ιρλανδική συνθήκη του 1985 και η συμφωνία για την ίδρυση Διεθνούς Ταμείου για την Ιρλανδία*

8. Στις 15 Νοεμβρίου 1985, η Ιρλανδία και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υπέγραψαν στο Hillsborough συμφωνία [4] με την οποία δεσμεύθηκαν να συνεργασθούν προκειμένου να «διασφαλίσουν την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ευημερία στο σύνολο της νήσου προάγοντας τη συμφιλίωση, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τη συνεργασία κατά της τρομοκρατίας και την

4 — *Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 1413, αριθ. I-23668, στο εξής: αγγλο-ιρλανδική συνθήκη.

ανάπτυξη της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής συνεργασίας» [5].

9. Μεταξύ των τομέων δράσεως που προβλέπει η αγγλο-ιρλανδική συνθήκη καταλέγεται, σύμφωνα με τον τίτλο F της εν λόγω συνθήκης, η διασυνοριακή συνεργασία στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα. Έτσι, το άρθρο 10, στοιχείο a, της αγγλο-ιρλανδικής συνθήκης προβλέπει ότι «[ο]ι δύο κυβερνήσεις θα συνεργασθούν για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνεργασίας μεταξύ των περιοχών των δύο τμημάτων της Ιρλανδίας, οι οποίες υπέστησαν σε μεγαλύτερο βαθμό τις συνέπειες της αστάθειας των τελευταίων ετών και θα εξετάσουν προς τούτο τη δυνατότητα λήψεως διεθνούς βοήθειας».

10. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή και προς επίτευξη του σκοπού της, η Ιρλανδία και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου συνήψαν, στις 18 Σεπτεμβρίου 1986, συμφωνία σχετικά με την ίδρυση του Διεθνούς Ταμείου για την Ιρλανδία [6].

11. Στο προοίμιο της συμφωνίας αυτής, η Ιρλανδία και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου αναγνωρίζουν ότι «το σοβαρό πρόβλημα υποαπασχολήσεως και οι διάφορες στερήσεις δημιουργούν κλίμα αστάθειας, η οποία, συνδυαζόμενη με την έλλειψη συνεννοήσεως δημιουργεί με τη σειρά της συνθήκες που δεν ευνοούν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο».

12. Κατά το άρθρο 2 της εν λόγω συμφωνίας, «[τ]ο [ΔΤΙ] σκοπεί στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως και στην ενίσχυση των επαφών, του διαλόγου και της συμφιλιώσεως μεταξύ εθνικιστών και οπαδών της ενώσεως με τη Μεγάλη Βρετανία στο σύνολο της Ιρλανδίας».

13. Στο άρθρο 3 της συμφωνίας ΔΤΙ επισημαίνεται ότι, «[γ]ια τον σκοπό αυτόν, το [ΔΤΙ] παρέχει κίνητρα για τις ιδιωτικές επενδύσεις και την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος□υποβοηθά τα κυβερνητικά προγράμματα και ενθαρρύνει τις εθελοντικές προσπάθειες […]. Λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτερότητας των προβλημάτων της Βόρειας Ιρλανδίας, τα οποία σχετίζονται με την αστάθεια των τελευταίων ετών, τα τρία τέταρτα περίπου των πόρων του [ΔΤΙ] προορίζονται για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού».

14. Το άρθρο 4 της συμφωνίας αυτής απαριθμεί τις κατηγορίες έργων που χρηματοδοτούνται κατά προτεραιότητα από το ΔΤΙ. Περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή, κατ' ουσία, οι επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα, τα σχέδια διασυνοριακής συνεργασίας στον οικονομικό τομέα, καθώς και στους τομείς της εκπαιδεύσεως και της έρευνας, τα έργα με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων των περιοχών που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά και/ή κοινωνικά προβλήματα, όπως το υψηλό ποσοστό ανεργίας ή η έλλειψη υποδομών, καθώς και τα σχέδια που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση στην αλλοδαπή.

15. Από τα άρθρα 5 και 6 της εν λόγω συμφωνίας προκύπτει ότι το ΔΤΙ αποτελεί διεθνή οργανισμό του οποίου μέλη είναι η

5 — Άρθρο 4, στοιχείο a, περίπτωση ii, της αγγλο-ιρλανδικής συνθήκης.

6 — *Recueil de traités des Nations unies*, τόμος 1515, αριθ. I-26244, στο εξής: συμφωνία ΔΤΙ.

Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και το οποίο έχει νομική προσωπικότητα. Το ΔΤΙ διοικείται από συμβούλιο, του οποίου τον πρόεδρο και τα μέλη διορίζουν από κοινού η Ιρλανδία και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Εφόσον το επιθυμούν, τα κράτη-χορηγοί (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Καναδάς, Νέα Ζηλανδία, Αυστραλία και Ευρωπαϊκή Κοινότητα) μπορούν να διορίσουν παρατηρητές οι οποίοι μετέχουν στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου [7].

16. Η Κοινότητα συνεισφέρει στη χρηματοδότηση του ΔΤΙ από το 1989 [8]. Προβλέπεται ότι οι εργασίες του ΔΤΙ θα συνεχισθούν έως το 2010.

Γ — *Ο προσβαλλόμενος κανονισμός*

17. Ο προσβαλλόμενος κανονισμός σκοπεί στον καθορισμό του πλαισίου εντός του οποίου καταβάλλονται οι χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας προς το ΔΤΙ, όσον αφορά τα οικονομικά έτη 2007, 2008, 2009 και 2010. Το ποσό αναφοράς για την περίοδο 2007-2010 ανέρχεται στα 60 εκατομμύρια ευρώ.

18. Ο προσβαλλόμενος κανονισμός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 308 ΕΚ [9].

19. Σύμφωνα με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, η Κοινότητα «[έχει επίγνωση] ότι οι στόχοι του [ΔΤΙ] βρίσκονται σε αντιστοιχία με τους επιδιωκόμενους από την ίδια».

20. Από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι «[ο]ι αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 177/2005 [10] επιβεβαίωσαν την ανάγκη περαιτέρω στήριξης των δραστηριοτήτων του [ΔΤΙ] και παράλληλης ενίσχυσης της συνέργειας [όσον αφορά τους στόχους, καθώς και την ανάγκη] συντονισμού με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων, ιδίως με το ειδικό πρόγραμμα για την ειρήνη και τη συμφιλίωση στη Βόρεια Ιρλανδία και στις μεθοριακές κομητείες της Ιρλανδίας (εφεξής "πρόγραμμα PEACE") το οποίο θεσπίσθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1260/ 1999 του Συμβου-

7 — Η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον γενικό διευθυντή περιφερειακής πολιτικής, μετέχει στο διοικητικό συμβούλιο του ΔΤΙ. Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 2006, περιέχουσα την έκθεση σχετικά με το Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) 177/2005 του Συμβουλίου [COM(2006) 563 τελικό, σημείο 2.2]. Βλ., επίσης, άρθρο 3, πρώτο εδάφιο, του προσβαλλόμενου κανονισμού.

8 — Από το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Κοινότητα αποφάσισε να συνεισφέρει στο ΔΤΙ, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές της ανήλθαν ετησίως στα 15 εκατομμύρια ευρώ όσον αφορά τα έτη 1989 έως 1994 και στα 17 εκατομμύρια ευρώ όσον αφορά τα έτη 1995 έως 1999, ενώ ανέρχονται στα 15 εκατομμύρια ευρώ ετησίως όσον αφορά τα έτη από το 2000 και εφεξής.

9 — Η ίδια νομική βάση χρησιμοποιήθηκε για την έκδοση των κανονισμών που αφορούσαν τις προηγούμενες περιόδους χρηματοδοτήσεως (άρθρο 235 της Συνθήκης ΕΚ, νυν άρθρο 308 ΕΚ).

10 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 24 Ιανουαρίου 2005, σχετικά με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας στο Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία (2005-2006) (ΕΕ L 30, σ. 1).

λίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία [11]». Ο κοινοτικός νομοθέτης έκρινε, επομένως, ότι η ειρηνευτική διαδικασία στη Βόρεια Ιρλανδία επιβάλλει να συνεχισθεί η εκ μέρους της Κοινότητας στήριξη του ΔΤΙ και πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2006 [12].

21. Κατά την έκτη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού, «[ο] κύριος σκοπός [του] είναι να στηρίξει την ειρήνη και τη συμφιλίωση μέσω ενός φάσματος δραστηριοτήτων ευρύτερων από εκείνες που καλύπτονται από τα διαρθρωτικά ταμεία και οι οποίες υπερβαίνουν το πεδίο εφαρμογής της πολιτικής της Κοινότητας σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή».

22. Με τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού επισημαίνεται ότι «[η] στρατηγική του [ΔΤΙ] που δρομολογήθηκε για την τελική φάση των δραστηριοτήτων του (2006-2010) και που ονομάζεται “Sharing this Space” επικεντρώνεται σε τέσσερις βασικούς τομείς: δημιουργία θεμελίων για συμφιλίωση στις πλέον περιθωριοποιημένες κοινότητες, δημιουργία γεφυρών για επαφή ανάμεσα στις διαιρεμένες κοινότητες, πρόοδος προς την κατεύθυνση μιας κοινωνίας με μεγαλύτερο βαθμό ενσωμάτωσης, και δημιουργία κληρονομιάς. Κατά συνέπεια, ο τελικός σκοπός του [ΔΤΙ] και του παρόντος κανονισμού είναι να ενθαρρυνθεί η συμφιλίωση μεταξύ των κοινοτήτων».

23. Με τη δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, ο κοινοτικός νομοθέτης επισημαίνει ότι «[η] κοινοτική στήριξη θα [συμβάλει] στην ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των λαών τους».

24. Το άρθρο 2 του προσβαλλόμενου κανονισμού ορίζει ότι:

«Η συνεισφορά χρησιμοποιείται από το [ΔΤΙ] με βάση τη συμφωνία [ΔΤΙ].

Όσον αφορά την κατανομή της συνεισφοράς, το [ΔΤΙ] δίδει προτεραιότητα στα σχέδια διασυνοριακού ή διακοινοτικού χαρακτήρα, κατά τρόπο που να συμπληρώνονται οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία, και ειδικά [αυτές] του προγράμματος PEACE για τη Βόρειο Ιρλανδία και τις μεθοριακές κομητείες της Ιρλανδίας.

Η συνεισφορά χρησιμοποιείται έτσι ώστε να επιφέρει αειφόρο οικονομική και κοινωνική

11 — ΕΕ L 161, σ. 1. Κανονισμός οποίος τροποποιήθηκε για τελευταία φορά με τον κανονισμό (ΕΚ) 173/2005 (ΕΕ L 29, σ. 3) και καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε, από 1ης Ιανουαρίου 2007, από τον κανονισμό (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006 (ΕΕ L 210, σ. 25).

12 — Βλ., όσον αφορά τη δικαιολόγηση της συνεχίσεως της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως, προπαρατεθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 2006, με την οποία επισημαίνεται ότι «[η] πολιτική και κοινωνική κατάσταση της περιοχής παραμένει ασταθής και η συνεχιζόμενη βία και ο διχασμός του πληθυσμού απαιτούν να συνεχιστούν οι προσπάθειες της ΕΕ για την προώθηση της ειρήνης και της συμφιλίωσης σ' αυτό το τμήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (σημείο 6) και ότι «[καθόσον] η ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και των πολιτών τους αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της ΕΕ, η ΕΕ πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη αυτών των στόχων, μαζί με άλλους διεθνείς χορηγούς, και να ανανεώσει τη συνεισφορά της προς το ΔΤΙ» (σ. 10).

βελτίωση των συγκεκριμένων περιοχών. Δεν χρησιμοποιείται για να υποκαθιστά άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές δαπάνες.»

25. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, η Επιτροπή διαχειρίζεται τις συνεισφορές της Κοινότητας στο [ΔΤΙ]. Με την επιφύλαξη των όσων προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η ετήσια συνεισφορά καταβάλλεται σε δόσεις σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

«α) μια πρώτη προκαταβολή ύψους 40 % καταβάλλεται αφού η Επιτροπή λάβει γραπτή δέσμευση, υπογεγραμμένη από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του [ΔΤΙ], σύμφωνα με την οποία το [ΔΤΙ] συμμορφώνεται με τους όρους για τη χορήγηση της συνεισφοράς που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό·

β) μια δεύτερη προκαταβολή ύψους 40 % καταβάλλεται έξι μήνες αργότερα·

γ) η τελική πληρωμή του υπολοίπου 20 % καταβάλλεται αφού προηγουμένως η Επιτροπή λάβει και αποδεχθεί την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του [ΔΤΙ] και τους ελεγμένους λογαριασμούς για το εν λόγω έτος.»

Δ — *Το πρόγραμμα PEACE και ο κανονισμός (ΕΚ) 1083/2006*

26. Το πρόγραμμα PEACE αποτελεί κοινοτική πρωτοβουλία εντασσόμενη στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων, η οποία σκοπεί στην υποστήριξη της πορείας προς μια ειρηνική και σταθερή κοινωνία και στην προώθηση της συμφιλιώσεως στη Βόρεια Ιρλανδία και στις όμορες προς αυτήν περιοχές της Ιρλανδίας. Το πρόγραμμα PEACE τέθηκε σε εφαρμογή για πρώτη φορά κατά την περίοδο προγραμματισμού 1995-1999 (PEACE I) και η ισχύς του ανανεώθηκε στη συνέχεια για τις περιόδους 2000-2006 (PEACE II) και 2007-2013 (PEACE III).

27. Όσον αφορά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού (2007-2013), το πρόγραμμα PEACE υλοποιείται ως διασυνοριακό πρόγραμμα, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1083/2006.

28. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού 1083/2006, οι σκοποί των διαρθρωτικών ταμείων είναι οι εξής:

«1. Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα δυνάμει του άρθρου 158 της Συνθήκης έχει σκοπό να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να προαγάγει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και βιώσιμη

ανάπτυξη της Κοινότητας. […] Στοχεύει στη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων που έχουν ανακύψει ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, σε συνάρτηση με την οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση, και τη γήρανση του πληθυσμού.

Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της βιώσιμης ανάπτυξης, με την ενίσχυση της οικονομικής μεγέθυνσης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, καθώς και της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος.

2. Προς τον σκοπό αυτόν, το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, η ΕΤΕπ και άλλα υφιστάμενα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα συμβάλλουν, το καθένα κατά τον ενδεικνυόμενο τρόπο, στην επίτευξη των ακόλουθων τριών στόχων:

[…]

γ) τον στόχο “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία”, που αποβλέπει στην ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας μέσω κοινών τοπικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, στην ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας μέσω δράσεων που ευνοούν την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη που συνδέεται με τις κοινοτικές προτεραιότητες, και μέσω της ενίσχυσης της διαπεριφερειακής συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειρίας στο ενδεικνυόμενο εδαφικό επίπεδο.

[…]»

29. Κατά το σημείο 22 του παραρτήματος ΙΙ του ιδίου αυτού κανονισμού, το πρόγραμμα PEACE θα υλοποιηθεί «προκειμένου να προαχθεί η κοινωνική και οικονομική σταθερότητα στις [οικείες] περιφέρειες [και] θα περιλαμβάνει, ιδίως, δράσεις για την προώθηση της συνοχής μεταξύ των κοινοτήτων. Επιλέξιμη περιοχή θα είναι το σύνολο της Βόρειας Ιρλανδίας και οι παραμεθόριες περιοχές της Ιρλανδίας. Το πρόγραμμα αυτό θα υλοποιηθεί δυνάμει του στόχου “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία”».

ΙΙ — Η νομοθετική διαδικασία για την έκδοση του προσβαλλόμενου κανονισμού

30. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, η Κοινότητα συνεισφέρει στη χρηματοδότηση του ΔΤΙ από το 1989. Ο κανονισμός 177/2005 περιελάμβανε τις διατάξεις που είχαν εφαρμογή κατά το διάστημα 2005-2006. Κατά το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού, μέχρι τις 31 Μαρτίου 2006, η Επιτροπή έπρεπε να υποβάλει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έκθεση αξιολογήσεως των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων του ΔΤΙ, με

την οποία θα εκτιμούσε την ανάγκη να συνεχισθεί η καταβολή των συνεισφορών και πέραν του 2006, λαμβανομένης υπόψη της πορείας της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Βόρειο Ιρλανδία.

31. Στις 12 Οκτωβρίου 2006, η Επιτροπή υπέβαλε την έκθεση αυτή [13], με την οποία αποφάνθηκε ότι έπρεπε να συνεχισθεί η κοινοτική συνεισφορά. Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή υπέβαλε ταυτόχρονα στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού [14], με σκοπό τη συνέχιση της κοινοτικής συνεισφοράς στο ΔΤΙ για την περίοδο 2007-2010.

32. Η πρόταση της Επιτροπής στηριζόταν στο άρθρο 308 ΕΚ, το οποίο προϋποθέτει ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου κατόπιν διαβουλεύσεως με το Κοινοβούλιο. Κληθέν να αποφανθεί επί της προτάσεως αυτής και κατόπιν της σύμφωνης γνώμης της επιτροπής του νομικών υποθέσεων, το Κοινοβούλιο ενέκρινε την πρόταση με νομοθετικό ψήφισμα της 13ης Δεκεμβρίου 2006 [15], προτείνοντας μία μόνον τροποποίηση, με αντικείμενο την αντικατάσταση του άρθρου 308 ΕΚ από το άρθρο 159 ΕΚ ως νομικής βάσεως του κανονισμού.

33. Στις 21 Δεκεμβρίου 2006, το Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 308 ΕΚ.

13 — Προπαρατεθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 2006.

14 — Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας στο Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία (2007-2010) [COM(2006) 564 τελικό].

15 — P6_TA-PROV(2006)0562.

III — Τα αιτήματα των διαδίκων

34. Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό για τον λόγο ότι δεν εκδόθηκε δυνάμει της προσήκουσας νομικής βάσεως, και

— να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

35. Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη, και

— να καταδικάσει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα·

— επικουρικώς, σύμφωνα με το άρθρο 231, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματα του προσβαλλόμενου κανονισμού μέχρι την έκδοση νέου

κανονισμού και να αποφανθεί ότι η ακύρωση δεν θίγει το κύρος των πληρωμών που έχουν καταβληθεί ούτε το κύρος των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί βάσει του προσβαλλόμενου κανονισμού.

36. Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, επετράπη στην Επιτροπή, στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο να παρέμβουν υπέρ των αιτημάτων του Συμβουλίου.

IV — Τα κύρια επιχειρήματα των διαδίκων

37. Προς στήριξη της προσφυγής του, το Κοινοβούλιο προβάλλει ένα μόνο λόγο ακυρώσεως αντλούμενο από εσφαλμένη επιλογή της νομικής βάσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού. Κατά το Κοινοβούλιο, κακώς εξέδωσε ο κοινοτικός νομοθέτης τον κανονισμό αυτόν βάσει του άρθρου 308 ΕΚ, μολονότι διέθετε την αναγκαία προς τούτο εξουσία βάσει του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

38. Το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει, καταρχάς, την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η χρήση του άρθρου 308 ΕΚ ως νομικής βάσεως για μια πράξη δικαιολογείται μόνον όταν καμία άλλη διάταξη της Συνθήκης ΕΚ δεν παρέχει στα κοινοτικά όργανα την αναγκαία αρμοδιότητα για την έκδοση της πράξεως αυτής [16]. Το Κοινοβούλιο επισημαίνει, στη συνέχεια, ότι το άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ παρέχει στα κοινοτικά όργανα την αρμοδιότητα να εκδίδουν τις ειδικές πράξεις που είναι αναγκαίες εκτός του πλαισίου των διαρθρωτικών ταμείων, προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της ενισχύσεως της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας, κατά το άρθρο 158 ΕΚ. Η φράση «ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής» που περιέχεται σ' αυτό το άρθρο περιλαμβάνει κάθε δράση, ανεξαρτήτως νομικής μορφής και εδαφικής ισχύος, η οποία σκοπεί στην προώθηση της αρμονικής αναπτύξεως του συνόλου της Κοινότητας, στην ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, καθώς και στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και των λαών της Κοινότητας. Κατ' αυτόν τον τρόπο υλοποιήθηκαν οι σκοποί του εν λόγω άρθρου στην περίπτωση διαφόρων κοινοτικών πράξεων, τόσο στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων όσο και εκτός αυτού.

39. Κατά το Κοινοβούλιο, οι σκοποί των οποίων την επίτευξη επιδιώκει η Κοινότητα τόσο με τη συνεισφορά της στο ΔΤΙ όσο και στο πλαίσιο του προγράμματος PEACE συμπίπτουν. Αφορούν την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των πληθυσμών της Βόρειας Ιρλανδίας και των όμορων προς αυτή περιοχών της

16 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 26ης Μαρτίου 1987, 45/86, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1987, σ. 1493, σκέψη 13), της 30ής Μαΐου 1989, 242/87, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1989, σ. 1425, σκέψη 6), της 7ης Ιουλίου 1992, C-295/90, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1992, σ. I-4193, σκέψη 11), της 13ης Ιουλίου 1995, C-350/92, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1995, σ. I-1985, σκέψη 26), της 26ης Μαρτίου 1996, C-271/94, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1996, σ. I-1689, σκέψη 13), της 28ης Μαΐου 1998, C-22/96, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. I-3231, σκέψη 22), και της 2ας Μαΐου 2006, C-436/03, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2006, σ. I-3733, σκέψη 36).

Ιρλανδίας. Οι σκοποί αυτοί εμπίπτουν στο πεδίο της «οικονομικής και κοινωνικής συνοχής», κατά την έννοια του άρθρου 158 ΕΚ. Συγκεκριμένα, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στις οικείες περιοχές προϋποθέτει τη συμφιλίωση και την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των κοινοτήτων. Το Κοινοβούλιο επισημαίνει συναφώς ότι η έριδα μεταξύ των κοινοτήτων είναι ένα από τα αποτελέσματα της καταστάσεως οικονομικής υπαναπτύξεως και, ταυτόχρονα, η αιτία για το ότι εξακολουθεί να υφίσταται η κατάσταση αυτή. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση του ζητήματος της συμφιλιώσεως μεταξύ των κοινοτήτων επιβάλλει την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, όπως προβλέπει το άρθρο 158 ΕΚ.

40. Το Κοινοβούλιο επισημαίνει επίσης τον συμπληρωματικό χαρακτήρα των δράσεων του ΔΤΙ και αυτών των διαρθρωτικών ταμείων, ειδικότερα δε του προγράμματος PEACE. Κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, προβλέπεται η ευθυγράμμιση των δράσεων του προγράμματος PEACE με τις προτεραιότητες που έχει καθορίσει το ΔΤΙ στο πλαίσιο της στρατηγικής που φέρει τον τίτλο «Sharing this Space» και στην οποία πρέπει να βασίζονται οι δραστηριότητες του ΔΤΙ έως το 2010. Έτσι, το πρόγραμμα PEACE πρέπει να υλοποιηθεί βάσει, κατ' ουσία, δύο στρατηγικών προτεραιοτήτων, οι οποίες αφορούν, αντίστοιχα, τη συμφιλίωση των κοινοτήτων και τη συμβολή στη δημιουργία «μιας κοινωνίας για όλους». Οι προτεραιότητες αυτές αντιστοιχούν στους θεμελιώδεις άξονες δραστηριοτήτων του ΔΤΙ. Εξάλλου, το Κοινοβούλιο επισημαίνει ότι η συγκεκριμένη διαχείριση των δράσεων του ΔΤΙ και των δράσεων των διαρθρωτικών ταμείων καθιστά επίσης σαφή την ομοιογένειά τους και τη μεταξύ τους συνοχή.

41. Προκειμένου να αποδειχθεί αν το άρθρο 308 ΕΚ μπορεί να αποτελέσει ή όχι τη νομική βάση του προσβαλλόμενου κανονισμού, πρέπει να προσδιορισθούν οι σκοποί των οποίων την επίτευξη επιδιώκει ο κανονισμός αυτός χορηγώντας χρηματοδοτικές συνεισφορές στο ΔΤΙ, και όχι οι σκοποί του ΔΤΙ. Το άρθρο 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του προσβαλλόμενου κανονισμού εξαρτά τη χρησιμοποίηση των χρηματοδοτικών συνεισφορών της Κοινότητας από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, έτσι ώστε οι χρηματοδοτούμενες κατ' αυτόν τον τρόπο δράσεις να μην εκφεύγουν του πλαισίου των σκοπών που επιδιώκει η Κοινότητα με γνώμονα την πολιτική της για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Το Κοινοβούλιο τονίζει ότι, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία α' και γ', του προσβαλλόμενου κανονισμού, το ΔΤΙ πρέπει να τηρεί τις προϋποθέσεις αυτές προκειμένου να του καταβληθούν οι επίμαχες κοινοτικές συνεισφορές. Έτσι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι το πεδίο παρεμβάσεως του ΔΤΙ, όπως καθορίζεται βάσει της συμφωνίας ΔΤΙ, βαίνει πέραν του πεδίου εφαρμογής της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, εντούτοις οι κοινοτικοί πόροι πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά προτεραιότητα για δράσεις οι οποίες, κατά το άρθρο 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του προσβαλλόμενου κανονισμού, σκοπούν να «[συμπληρώνουν] τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία» και, εν πάση περιπτώσει, για δράσεις δυνάμενες να «επιφέρ[ουν] αειφόρο οικονομική και κοινωνική βελτίωση των συγκεκριμένων περιοχών», δηλαδή για δράσεις οι οποίες εμπίπτουν σαφώς στο πλαίσιο των σκοπών του άρθρου 158 ΕΚ. Ως εκ τούτου, ο προσβαλλόμενος κανονισμός

δεν επιδιώκει την επίτευξη άλλων ή ευρύτερων σκοπών από αυτούς που καθορίζονται με το άρθρο 158 ΕΚ. Η έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, δεν λαμβάνει υπόψη τους σκοπούς του, αλλά συνιστά απλώς δήλωση προθέσεων εκ μέρους του Συμβουλίου, προκειμένου να δικαιολογηθεί η χρήση του άρθρου 308 ΕΚ.

42. Το Κοινοβούλιο επισημαίνει επίσης ότι το άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ δεν προσδιορίζει ούτε τους τομείς στους οποίους είναι δυνατή η ανάληψη ειδικών δράσεων ούτε τη μορφή που μπορεί να λάβουν οι δράσεις αυτές. Επίσης, ουδόλως συνάγεται από το γράμμα του άρθρου αυτού ότι οι ειδικές δράσεις δεν μπορούν να λάβουν τη μορφή ad hoc παρεμβάσεων ή επιλεγμένων παρεμβάσεων, όπως οι επίμαχες εν προκειμένω, εφόσον αυτό καθίσταται αναγκαίο.

43. Τέλος, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι τόσο το άρθρο 159 ΕΚ όσο και ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [17], δεν αποκλείουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτείται μια ειδική δράση, κατά την έννοια του τρίτου εδαφίου του άρθρου αυτού, από διεθνή οργανισμό. Έχοντας, βεβαίως, παρατηρήσει ότι οι κανόνες αυτού του δημοσιονομικού κανονισμού δεν αφορούν σε καμία περίπτωση την επιλογή νομικής βάσεως μιας κοινοτικής πράξεως, το Κοινοβούλιο επισημαίνει ότι πλείονες διατάξεις του εν λόγω κανονισμού προβλέπουν ρητώς τη δυνατότητα χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας σε εξωτερικούς προς αυτή χρηματοδοτικούς οργανισμούς, καθώς και τη δυνατότητα εκτελέσεως του προϋπολογισμού μέσω διεθνών οργανισμών.

44. Το Συμβούλιο υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι ο τίτλος XVII της Συνθήκης ΕΚ δεν παρέχει τις απαιτούμενες για τη δραστηριότητα του ΔΤΙ εξουσίες δράσεως και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποτελεί την προσήκουσα νομική βάση για να δικαιολογηθεί η χορήγηση στο ΔΤΙ των χρηματοδοτικών εισφορών της Κοινότητας.

45. Το Συμβούλιο επισημαίνει καταρχάς ότι, λαμβανομένης υπόψη της δομής και της εν γένει οικονομίας των άρθρων 158 ΕΚ και 159 ΕΚ, η έννοια των ειδικών δράσεων πρέπει να γίνει δεκτό ότι καταλέγεται μεταξύ των σκοπών του άρθρου 158 ΕΚ. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το Συμβούλιο, η ανάληψη ειδικής δράσεως εκτός του πλαισίου των διαρθρωτικών ταμείων αποτελεί μέσο που πρέπει να χρησιμοποιείται, όπως και η συμμετοχή της

17 — ΕΕ L 248, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 1995/2006 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 390, σ. 1) και με τον κανονισμό (ΕΚ) 1525/2007 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2007 (ΕΕ L 343, σ. 9) (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός).

Κοινότητας μέσω των ταμείων αυτών, για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας, τούτο δε προκειμένου να προαχθεί η συνολική αρμονική ανάπτυξή της.

46. Το Συμβούλιο παρατηρεί ότι η ενθάρρυνση των επαφών, του διαλόγου και της συμφιλιώσεως μεταξύ εθνικιστών και υποστηρικτών της ενώσεως με τη Βρετανία στη νήσο της Ιρλανδίας αποτελεί βασικό στοιχείο του προσβαλλόμενου κανονισμού. Πρόκειται, κατά το Συμβούλιο, για σκοπό ο οποίος, προφανέστατα δεν θα μπορούσε να υπαχθεί στο άρθρο 158 ΕΚ, το οποίο σκοπεί στην προώθηση της αρμονικής αναπτύξεως και, ιδίως, στη μείωση των αποκλίσεων μεταξύ του επιπέδου αναπτύξεως των διαφόρων περιοχών της Κοινότητας.

47. Εντός του ιστορικού και πολιτικού πλαισίου της διεθνούς πρωτοβουλίας στην οποία η Κοινότητα συμβάλλει με τον προσβαλλόμενο κανονισμό, η έριδα μεταξύ εθνικιστών και οπαδών της ενώσεως με τη Βρετανία στις περιοχές τις οποίες αφορά το ΔΤΙ θα αποτελούσε εμπόδιο για την αποτελεσματική άσκηση πολιτικής για την κοινωνική συνοχή. Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η συμβολή στην άρση αυτού του εμποδίου συνιστά προϋπόθεση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή.

48. Το Συμβούλιο επισημαίνει, στη συνέχεια, ότι, αντιθέτως προς το ΔΤΙ, το πρόγραμμα PEACE αποτελεί κοινοτική πρωτοβουλία, της οποίας τα μέτρα χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. Η νομική βάση του προγράμματος PEACE δεν παρέχει στο Συμβούλιο την αρμοδιότητα να χρηματοδοτήσει όλες τις δράσεις που χρηματοδοτούνται επί του παρόντος από το ΔΤΙ, τούτο δε παρά το γεγονός ότι ορισμένες δράσεις χρηματοδοτούνται στην πράξη και από τους δύο μηχανισμούς. Οι δύο αυτοί μηχανισμοί προσπαθούν εκ παραλλήλου να αντιμετωπίσουν τις δύο πτυχές του ιρλανδικού προβλήματος, δηλαδή, αφενός, την αστάθεια και τη σύγκρουση και, αφετέρου, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, μολονότι η αρχική τους προσέγγιση διαφέρει. Συγκεκριμένα, το ΔΤΙ σκοπεί στη συμφιλίωση προκειμένου να καταστήσει ευχερέστερη τη συνοχή, ενώ το πρόγραμμα PEACE σκοπεί στη συνοχή προκειμένου να καταστήσει ευχερέστερη τη συμφιλίωση.

49. Το Συμβούλιο και η Ιρλανδία επισημαίνουν ότι το ΔΤΙ είναι διεθνής οργανισμός στον οποίο η συμμετοχή της Κοινότητας περιορίζεται στη χρηματοδότησή του μέσω του προσβαλλόμενου κανονισμού, του οποίου η Κοινότητα δεν είναι μέλος και ο οποίος συστάθηκε ανεξαρτήτως της βουλήσεώς της. Ο τίτλος XVII της Συνθήκης ΕΚ αφορά, όμως, τα ιδιαίτερα μέσα δράσεως της Κοινότητας, τα οποία διέπονται από το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο, περιλαμβανομένου του δημοσιονομικού κανονισμού. Κατά

το Συμβούλιο, ούτε ο τίτλος αυτός ούτε το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο μπορούν να έχουν εφαρμογή στην περίπτωση διεθνούς οργανισμού του οποίου δεν είναι μέλος η Κοινότητα, τούτο δε ακόμη και αν υποτεθεί ότι, σε δεδομένο χρονικό σημείο, το ΔΤΙ ασχολείται κατά προτεραιότητα με την οικονομική συνοχή και όχι τη συμφιλίωση.

50. Σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο αποφασίσει να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό, το Συμβούλιο, καθώς και η Επιτροπή, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ζητούν, επικουρικώς και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 231, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, να μην τεθούν εν αμφιβόλω τα αποτελέσματα του προσβαλλόμενου κανονισμού μέχρι την έκδοση νέου κανονισμού και ζητούν επίσης από το Δικαστήριο να αποφανθεί ότι η ακύρωση δεν θίγει το κύρος των πληρωμών που έχουν καταβληθεί ούτε το κύρος των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί βάσει του προσβαλλόμενου κανονισμού, τούτο δε για σοβαρούς λόγους που άπτονται της ασφάλειας δικαίου και αφορούν τόσο τα έργα που βρίσκονται σε στάδιο υλοποιήσεως όσο και τις νόμιμες προσδοκίες της διοικήσεως του ΔΤΙ.

51. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι το άρθρο 308 ΕΚ αποτελεί την προσήκουσα νομική βάση για τη λήψη των μέτρων που προβλέπει ο προσβαλλόμενος κανονισμός.

52. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη σύμφωνα με την αγγλο-ιρλανδική συνθήκη, μολονότι σημαντική, ουδέποτε αποτέλεσε αυτοσκοπό. Επελέγη, μεταξύ άλλων, ως μέσο για τη διασφάλιση βιώσιμης ειρήνης και σταθερότητας σε μια περιοχή που επλήγη από τις έριδες που προκάλεσαν οι, παραδοσιακώς, κύριες τάσεις στην περιοχή. Υπό το πρίσμα αυτό, η συμφωνία ΔΤΙ συνάφθηκε πρωτίστως εξαιτίας της πολιτικής αστάθειας, το δε ΔΤΙ, το οποίο συστάθηκε βάσει της συμφωνίας αυτής, σκοπεί στην ελάττωση ή ακόμη και στην εξάλειψη αυτής της αστάθειας με μέσα, μεταξύ άλλων, οικονομικά και κοινωνικά. Συνεπώς, θα συνιστούσε σφάλμα το να θεωρηθεί η οικονομική και κοινωνική πτυχή αυτοσκοπός, καθόσον η ερμηνεία αυτή δεν θα ελάμβανε υπόψη το πολιτικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η συμφωνία ΔΤΙ.

53. Επομένως, ο προσβαλλόμενος κανονισμός σκοπεί στη χρηματοδοτική συνεισφορά στο ΔΤΙ, η οποία πρέπει να χρησιμοποιείται σύμφωνα με τη συμφωνία ΔΤΙ, η δε συμφωνία αυτή, όπως και η αγγλο-ιρλανδική συνθήκη βάσει της οποίας συνάφθηκε, σκοπεί αποκλειστικά στην ειρήνη και στη συμφιλίωση. Η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι ορθώς ο κοινοτικός νομοθέτης, αφενός, αποφάνθηκε, με τη δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού, ότι ο «τελικός σκοπός του [ΔΤΙ] και του παρόντος κανονισμού είναι να ενθαρρυνθεί η συμφιλίωση μεταξύ των κοινο-

τήτων» και, αφετέρου, έκρινε ότι, όσον αφορά την προώθηση της ειρήνης και της πολιτικής σταθερότητας, η Συνθήκη ΕΚ δεν παρέχει άλλη νομική βάση για την έκδοση του προσβαλλόμενου κανονισμού εκτός του άρθρου 308 ΕΚ.

54. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, ο χαρακτήρας της πολιτικής που προβλέπει το άρθρο 158 ΕΚ δεν συμβιβάζεται εν γένει με την ειδική παρέμβαση, η οποία εξ αρχής περιορίζεται σε μια μόνον περιοχή της Κοινότητας και δεν επιδέχεται γενίκευση. Ο όρος «ειδικές δράσεις» κατά το άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ δεν είναι σε καμία περίπτωση συνώνυμος των ad hoc παρεμβάσεων ή των επιλεγμένων παρεμβάσεων. Η άποψη αυτή, όσον αφορά τη δυνατότητα του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ να αποτελεί νομική βάση, είναι σύμφωνη με τη νομοθετική πρακτική στον οικείο τομέα [18].

55. Εξάλλου, η Επιτροπή δέχεται ότι υφίσταται ενδεχόμενο επικαλύψεως μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΔΤΙ και των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών ταμείων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως μέσω της οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως των ιρλανδικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από την αστάθεια, αποτελεί ένα από τα μέσα που προέκρινε η αγγλο-ιρλανδική συνθήκη για την επίτευξη του μοναδικού σκοπού της, δηλαδή της ειρήνης και της συμφιλιώσεως. Η Επιτροπή επισημαίνει πάντως ότι το ΔΤΙ έχει τη δυνατότητα να υποστηρίζει δράσεις που δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν βάσει της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Παραπέμπει, για παράδειγμα, στη δράση της οποίας σκοπός είναι να μεταβιβάσει το ΔΤΙ την τεχνογνωσία και τις γνώσεις που απέκτησε επί εικοσαετία σε όσους επιδιώκουν να εδραιώσουν την ειρήνη σε άλλες περιοχές της υφηλίου, καθώς και στο πρόγραμμα που σκοπεί να διευκολύνει τις επαφές μεταξύ τοπικών κοινοτήτων, της αστυνομίας και των District Policing Partnerships [19]. Η Επιτροπή υποστηρίζει, τέλος, ότι η διαφοροποίηση όσον αφορά τους τομείς στους οποίους μπορούν να παρεμβαίνουν τα διαρθρωτικά ταμεία και το ΔΤΙ καταδεικνύεται από το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, του προσβαλλόμενου κανονισμού. Συγκεκριμένα, η αρχή ότι, όσον αφορά τη χρήση των χρηματοδοτικών συνεισφορών της Κοινότητας, το ΔΤΙ λειτουργεί συμπληρωματικά σε σχέση με τις δράσεις τις οποίες χρηματοδοτούν τα διαρθρωτικά ταμεία έχει την έννοια ότι χρηματοδοτούνται δραστηριότητες που διαφέρουν, αλλά είναι μεταξύ τους συμπληρωματικές.

56. Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι τα άρθρα 158 ΕΚ και 159 ΕΚ αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των περιοχών της Κοινότητας και όχι στην προώθηση της

18 — Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, η Επιτροπή επικαλείται τρεις κανονισμούς που εκδόθηκαν βάσει της διατάξεως αυτής και οι οποίοι, κατά την Επιτροπή, είναι όλοι οριζόντιου χαρακτήρα. Πρόκειται για τον κανονισμό (ΕΚ) 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 311, σ. 3), τον κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) (ΕΕ L 210, σ. 19), και τον κανονισμό (ΕΚ) 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου προσαρμογής στην παγκοσμιοποίηση (ΕΕ L 406, σ. 1). Επισημαίνεται ότι ο κανονισμός 2012/2002 εκδόθηκε δυνάμει διπλής νομικής βάσεως, δηλαδή τόσο του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ όσο και του άρθρου 308 ΕΚ.

19 — Πρόκειται για συνεργασίες σε τοπικό επίπεδο με σκοπό τη διασφάλιση της τάξεως.

ειρήνης και της συμφιλιώσεως μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων εντός της ίδιας περιοχής. Τα προγράμματα, όμως, που χρηματοδοτεί το ΔΤΙ στο πλαίσιο της στρατηγικής του «Sharing this Space» αναδεικνύουν σαφώς τον σκοπό της αμοιβαίας κατανοήσεως και της συμφιλιώσεως μεταξύ των κοινοτήτων. Επιπλέον, μολονότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αμφισβητεί ότι το ΔΤΙ και το πρόγραμμα PEACE είναι, από ορισμένες απόψεις, συμπληρωματικά, ότι ενισχύουν συχνά τις ίδιες κατηγορίες προσώπων και ότι ορισμένα έργα χρηματοδοτούνται από το ΔΤΙ και από το πρόγραμμα PEACE, φρονεί πάντως ότι οι δύο αυτές πρωτοβουλίες επιδιώκουν την επίτευξη διαφορετικών σκοπών.

και όχι ζητήματα σχετικά με τη συμφιλίωση, τον πολιτικό διάλογο και την εδραίωση της ειρήνης.

V — Εκτίμηση

57. Η Ιρλανδία επισημαίνει ότι, κατά την άποψή της, το ΔΤΙ, του οποίου υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο και μοναδικό χαρακτήρα, σκοπεί πρωτίστως στην εδραίωση της ειρήνης και στη συμφιλίωση μεταξύ των κοινοτήτων. Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη αποτελεί για το ΔΤΙ, μέχρι ενός ορισμένου βαθμού, μέσο για την επίτευξη των σκοπών του. Συγκεκριμένα, η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη δεν αποτελεί, όσον αφορά το ΔΤΙ, αυτοσκοπό, αλλά παράγοντα συμφιλιώσεως και πολιτικής προόδου. Υπό το πρίσμα αυτό, είναι, κατά την Ιρλανδία, σαφές ότι το ΔΤΙ δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως μηχανισμός για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Οι τέσσερις θεμελιώδεις τομείς της στρατηγικής του ΔΤΙ για την περίοδο 2006-2010 καταδεικνύουν την κύρια λειτουργία του ως μηχανισμού σκοπούντος στην επίτευξη συμφιλιώσεως μεταξύ των εθνικιστών και των υποστηρικτών της ενώσεως με τη Βρετανία. Τέλος, η Ιρλανδία φρονεί ότι τα άρθρα 158 ΕΚ και 159 ΕΚ αφορούν κυρίως την οικονομική ανάπτυξη

58. Επιβάλλεται, καταρχάς, η υπόμνηση ότι η χρήση του άρθρου 308 ΕΚ ως νομικής βάσεως για μια πράξη δικαιολογείται μόνον όταν καμία άλλη διάταξη της Συνθήκης ΕΚ δεν παρέχει στα κοινοτικά όργανα την αναγκαία αρμοδιότητα για την έκδοση της πράξεως αυτής [20]. Επομένως, το άρθρο 308 ΕΚ σκοπεί στην κάλυψη του κενού εξουσιών δράσεως, ρητώς ή σιωπηρώς ανατεθεισών στα κοινοτικά όργανα με ειδικές διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, καθόσον οι εξουσίες αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου η Κοινότητα να μπορέσει να ασκήσει τα καθήκοντά της προς επίτευξη ενός από τους σκοπούς που τάσσει η Συνθήκη [21].

20 — Βλ. νομολογία που παρατίθεται στην υποσημείωση 16.

21 — Απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. I-6351, σκέψη 211 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

59. Επίσης, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η επιλογή της νομικής βάσεως μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, μεταξύ των οποίων καταλέγονται ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως αυτής, και όχι στη νομική βάση που έχει επιλεγεί για την έκδοση άλλων κοινοτικών πράξεων με ενδεχομένως παρεμφερή χαρακτηριστικά [22]. Επισημαίνεται επίσης ότι, κατά το Δικαστήριο, δεν ασκούν επιρροή όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσεως μιας πράξεως η βούληση του κοινοτικού οργάνου να συμμετέχει κατά τρόπο πιο ενεργό στην έκδοση συγκεκριμένης πράξεως, η εργασία που έχει πραγματοποιηθεί με άλλη αφορμή στον τομέα δράσεως που εμπίπτει η πράξη ή το πλαίσιο εκδόσεως της πράξεως [23].

60. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας αυτής, πρέπει, επομένως, να εξετασθεί αν, όπως υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, ο προσβαλλόμενος κανονισμός έπρεπε να εκδοθεί βάσει του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ. Υπ' αυτό το πρίσμα, και πριν εξετασθεί ο σκοπός και το περιεχόμενο του κανονισμού αυτού, θα διατυπώσω ορισμένες προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

22 — Απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2008, C-155/07, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2008, σ. I-8103, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

23 — Απόφαση της 4ης Απριλίου 2000, C-269/97, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2000, σ. I-2257, σκέψη 44).

Α — *Προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή*

61. Πλείονες διατάξεις της Συνθήκης ΕΕ και της Συνθήκης ΕΚ απηχούν σήμερα την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Η ενίσχυσή της αποτελεί σκοπό τόσο της Ενώσεως (άρθρο 2 ΕΕ) όσο και της Κοινότητας (άρθρο 2 ΕΚ). Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο κ', ΕΚ, η δράση της Κοινότητας περιλαμβάνει την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Ο τίτλος XVII της Συνθήκης ΕΚ, ο οποίος αποτελείται από τα άρθρα 158 ΕΚ έως 162 ΕΚ, παρέχει στην Κοινότητα την αρμοδιότητα να ασκεί κοινοτική πολιτική για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της Κοινότητας.

62. Η πολιτική αυτή αναγνωρίσθηκε και αναπτύχθηκε σταδιακά. Εκφράσθηκε καταρχάς μέσω ορισμένων κοινοτικών πρωτοβουλιών, των οποίων σκοπός ήταν η εφαρμογή περιφερειακής πολιτικής. Από αυτής της απόψεως, η μεταβολή σηματοδοτείται με τη διεύρυνση της Κοινότητας κατά την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Τα τελευταία δύο κράτη ζητούν συγκεκρι-

μένα τη λήψη μέτρων για τις περιφέρειες, η Ιρλανδία για το σύνολο σχεδόν των περιφερειών της, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο για τις μειονεκτούσες περιφέρειές του της Σκωτίας και της Βόρειας Ιρλανδίας [24].

63. Δεδομένου ότι στην, υπογραφείσα στις 25 Μαρτίου 1957, Συνθήκη της Ρώμης δεν περιέχονταν διατάξεις παρέχουσες στον κοινοτικό νομοθέτη τις αναγκαίες εξουσίες δράσεως για την υλοποίηση περιφερειακής πολιτικής, ο κοινοτικός νομοθέτης αναγκάσθηκε να κάνει ιδίως χρήση του άρθρου 235 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 308 ΕΚ), προκειμένου να αναπτύξει τη δράση του στον τομέα των περιφερειών και ειδικότερα για να ιδρύσει το ΕΤΠΑ [25].

64. Η περιφερειακή πολιτική καθίσταται κοινοτική πολιτική την οποία κατοχυρώνει το πρωτογενές δίκαιο με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1986. Με την πράξη αυτή προστέθηκε στη Συνθήκη ΕΟΚ τίτλος V, περί «Οικονομικής και κοινωνικής συνοχής», με τον οποίο καθορίζονται οι σκοποί και τα μέσα για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής.

65. Αφότου τέθηκε σε ισχύ η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, την 1η Ιουλίου 1987, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν είναι υποχρεωμένος να κάνει χρήση του άρθρου 235 της Συνθήκης ΕΚ, ως γενικής ρήτρας νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, όσον αφορά τις δράσεις του που άπτονται της πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

66. Πάντως, η διάταξη αυτή της Συνθήκης ΕΚ θα διατηρήσει τη χρησιμότητά της ως μέσο ενισχύσεως των εξουσιών της Κοινότητας σε περιπτώσεις κατά τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσει καταστάσεις τις οποίες δεν προβλέπει η Συνθήκη ΕΚ [26]. Σε περίπτωση κατά την οποία οι ανατεθείσες στην Κοινότητα εξουσίες είναι ανεπαρκείς, ο κοινοτικός νομοθέτης πρέπει, επομένως, να χρησιμοποιήσει το άρθρο 308 ΕΚ ως μοναδική ή, από κοινού με τα λοιπά εφαρμοστέα άρθρα της Συνθήκης ΕΚ, συμπληρωματική νομική βάση.

24 — Βλ. Blumann, C., «Historique de la politique communautaire de cohésion économique et sociale», *L'Europe et les régions: quinze ans de cohésion économique et sociale,* Bruylant, Βρυξέλλες, 2003, σ. 5, ειδικότερα σ. 10.

25 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 724/75 του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1975, περί δημιουργίας Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Αναπτύξεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 14/001, σ. 10).

26 — Βλ. Flaesch Mougin, C., «Commentaire de l'article 235», Constantinesco, V., Jacqué, J.-P., Kovar, R. και Simon, D. (επιμέλεια.), *Traité instituant la CEE: commentaire article par article,* Economica, Παρίσι, 1992.

67. Ο κανονισμός 2012/2002 καταδεικνύει την πρακτική αυτή. Ο κανονισμός αυτός, κατά το άρθρο του 1, σε συνδυασμό με την πρώτη αιτιολογική σκέψη του, σκοπεί στην ίδρυση Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να καταστήσει δυνατή την αντίδραση της Κοινότητας με ταχύ, αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο σε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης, ιδίως δε σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Ο εν λόγω κανονισμός εκδόθηκε δυνάμει διπλής νομικής βάσεως, δηλαδή δυνάμει των άρθρων 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ και 308 ΕΚ. Η χρήση του άρθρου 308 ΕΚ ως συμπληρωματικής νομικής βάσεως δικαιολογείται στην τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2012/2002 κατά τον εξής τρόπο: «[η] Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει επίσης να δεικνύει την αλληλεγγύη της προς τις χώρες που έχουν ξεκινήσει διαπραγματεύσεις προσχώρησης. Προκειμένου ο παρών κανονισμός να καλύψει τις χώρες αυτές, πρέπει να εφαρμοσθεί το άρθρο 308 [ΕΚ]». Ο κοινοτικός νομοθέτης έκρινε, επομένως, ότι δεν διέθετε επαρκείς εξουσίες βάσει του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ για να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής αυτής της πτυχής της πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, ώστε να περιλάβει χώρες που δεν έχουν ακόμη προσχωρήσει στην Ένωση [27].

68. Το κύριο ζήτημα που εγείρει η υπό κρίση υπόθεση αφορά επίσης την έκταση των εξουσιών που διαθέτει ο κοινοτικός νομοθέτης βάσει του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, στο ειδικό πλαίσιο, όμως, των χρηματοδοτικών συνεισφορών της Κοινότητας, οι οποίες καταβάλλονται σε διεθνή οργανισμό αποτελούμενο από δύο κράτη μέλη και των οποίων δικαιούχοι είναι αποκλειστικώς περιοχές της Κοινότητας, κυρίως η Βόρεια Ιρλανδία, για λόγους που, σύμφωνα με το Συμβούλιο και τους παρεμβαίνοντες, βαίνουν πέραν των σκοπών που επιδιώκει ο τίτλος XVII της Συνθήκης ΕΚ. Λαμβανομένης υπόψη της ελλείψεως ή της ανεπάρκειας των εξουσιών που παρέχει στην Κοινότητα το άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ για μια τέτοια δράση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο κοινοτικός νομοθέτης ήταν υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει το άρθρο 308 ΕΚ ως νομική βάση του προσβαλλόμενου κανονισμού;

69. Η επίλυση του ζητήματος αυτού απαιτεί, πρώτον, να εξετασθεί ο σκοπός και το περιεχόμενο του κανονισμού αυτού και, δεύτερον, να διακριβωθεί αν η προβλεπόμενη από τον εν λόγω κανονισμό δράση της Κοινότητας εμπίπτει ή όχι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

Β — *Εξέταση του σκοπού και του περιεχομένου του προσβαλλόμενου κανονισμού*

70. Υπενθυμίζεται καταρχάς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10, στοιχείο a, της αγγλο-ιρλανδικής συνθήκης, «[ο]ι δύο κυβερνήσεις θα συνεργασθούν για την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνεργασίας μεταξύ των περιοχών των δύο τμημάτων της Ιρλανδίας, οι οποίες υπέστησαν σε μεγαλύτερο

27 — Σχετικώς, βλ, επίσης, κανονισμό 1082/2006, ο οποίος εκδόθηκε αποκλειστικώς βάσει του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, και του οποίου η δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη αναφέρει ότι «[η διάταξη αυτή] απαγορεύει την υπαγωγή οντοτήτων τρίτων χωρών σε νομοθεσία βασιζόμενη [σ' αυτήν]».

βαθμό τις συνέπειες της αστάθειας των τελευταίων ετών και θα εξετάσουν προς τούτο τη δυνατότητα λήψεως διεθνούς βοήθειας». Το ΔΤΙ συστάθηκε στη συνέχεια για να συμβάλει στις διαλαμβανόμενες στο άρθρο αυτό δράσεις. Έτσι, το άρθρο 2 της συμφωνίας ΔΤΙ ορίζει ότι «[τ]ο [ΔΤΙ] σκοπεί στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως και στην ενθάρρυνση των επαφών, του διαλόγου και της συμφιλιώσεως μεταξύ εθνικιστών και οπαδών της ενώσεως με τη Βρετανία στο σύνολο της Ιρλανδίας».

71. Το 1988, η Ιρλανδία και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ζήτησαν από την Κοινότητα να συνδράμει το ΔΤΙ. Έτσι, από το 1989, η Κοινότητα χρηματοδοτεί τα προγράμματα του ΔΤΙ. Σε έναν από τους προγενέστερους του προσβαλλόμενου κανονισμούς και συγκεκριμένα στον κανονισμό (ΕΚ) 2687/94 [28], ο κοινοτικός νομοθέτης επισήμανε ότι «τα προγράμματα του [ΔΤΙ] ενθαρρύνουν τη διασυνοριακή και τη διακοινοτική συνεργασία και, κατά συνέπεια, προωθούν το διάλογο και τη συμφιλίωση μεταξύ των εθνικιστών και των [υποστηρικτών της ενώσεως με τη Βρετανία]» [29] και ότι το ΔΤΙ «αποτελεί παράδειγμα επιτυχούς αγγλοιρλανδικής συνεργασίας για την επίτευξη οικονομικής και κοινωνικής προόδου και την προώθηση της συμφιλίωσης σε διασυνοριακή και διακοινοτική βάση» [30].

72. Ο προσβαλλόμενος κανονισμός υπογραμμίζει επίσης τους σκοπούς αυτούς, καθόσον οι συνεισφορές της Κοινότητας σκοπούν να προαγάγουν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο στις οικείες περιοχές, και, τελικά, τη συμφιλίωση των αντιμαχόμενων κοινοτήτων.

73. Έτσι, από το άρθρο 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού προκύπτει ρητώς ότι οι συνεισφορές που καταβάλλει η Κοινότητα στο ΔΤΙ και οι οποίες χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για «σχέδια διασυνοριακού ή διακοινοτικού χαρακτήρα», πρέπει να «χρησιμοποι[ούνται] έτσι ώστε να επιφέρ[ουν] αειφόρο οικονομική και κοινωνική βελτίωση των συγκεκριμένων περιοχών». Η καταβολή της ετήσιας συνεισφοράς της Κοινότητας σε δόσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, διασφαλίζει ότι η συνεισφορά αυτή χρησιμοποιείται πράγματι για τον σκοπό αυτόν.

28 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές συνεισφορές της Κοινότητας στο Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία (ΕΕ L 286, σ. 5).

29 — Όγδοη αιτιολογική σκέψη.

30 — Ενδέκατη αιτιολογική σκέψη.

74. Εξάλλου, από την έκτη αιτιολογική σκέψη του προσβαλλόμενου κανονισμού προκύπτει ότι αυτός έχει ως «κύριο σκοπό να στηρίξει την ειρήνη και τη συμφιλίωση». Η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού απηχεί επίσης τον ίδιο σκοπό, χαρακτηρίζοντάς τον ως τελικό σκοπό. Έχοντας απαριθμήσει τους τέσσερις άξονες της στρατηγικής που ονομάσθηκε «Sharing this Space» και η οποία δρομολογήθηκε για την τελική φάση των δραστηριοτήτων του ΔΤΙ κατά την περίοδο 2006-2010, ο κοινοτικός νομοθέτης επισημαίνει συγκεκριμένα, με την προαναφερθείσα αιτιολογική σκέψη, ότι ο «τελικός σκοπός του [ΔΤΙ] και του παρόντος κανονισμού είναι να ενθαρρυνθεί η συμφιλίωση μεταξύ των κοινοτήτων».

75. Η προβλεπόμενη με τον προσβαλλόμενο κανονισμό κοινοτική δράση σκοπεί, επομένως, στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων της Βόρειας Ιρλανδίας και των όμορων προς αυτή κομητειών της Ιρλανδίας, στο πλαίσιο της ειρηνευτικής διαδικασίας και της διαδικασίας συμφιλιώσεως.

76. Δηλαδή, η δράση αυτή, όπως ακριβώς και το πρόγραμμα PEACE, σκοπεί στην εδραίωση των οικονομικών και κοινωνικών βάσεων της ειρηνευτικής διαδικασίας. Εάν η συμφιλίωση και, επομένως, η εδραίωση της ειρήνης, αποτελούν τον τελικό σκοπό, τον οποίο θα μπορούσα να χαρακτηρίσω ως ιδανικό, ο πλέον απτός και άμεσος σκοπός του προσβαλλόμενου κανονισμού είναι να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της οικείας περιοχής.

77. Οι δύο αυτοί σκοποί που επιδιώκει η Κοινότητα καταδεικνύουν, ταυτόχρονα τον πρωτότυπο χαρακτήρα και τον λόγο υπάρξεως του κοινοτικού μηχανισμού, ο οποίος, όπως επισημαίνεται κατ' ουσία με το δεύτερο και το όγδοο εδάφιο του προοιμίου της Συνθήκης ΕΚ, σκοπεί στη διαφύλαξη της ειρήνης μέσω της οικονομικής και κοινωνικής προόδου των διαφόρων περιοχών της Κοινότητας.

78. Επί του παρόντος, πρέπει να εξετασθεί αν ο προσβαλλόμενος κανονισμός, καθόσον σκοπεί να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική πρόοδο στις οικείες περιοχές και, τελικά, να συμβάλει στη συμφιλίωση μεταξύ των αντιμαχομένων κοινοτήτων, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

Γ — *Εμπίπτει ο προσβαλλόμενος κανονισμός στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ;*

79. Υπενθυμίζεται καταρχάς ότι το άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ αποτελεί τη νομική βάση των ειδικών δράσεων που είναι αναγκαίες εκτός του πλαισίου των διαρθρωτικών ταμείων για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας.

80. Η αποστολή της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή έγκειται, κατά το άρθρο 158, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, στο να «προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της Κοινότητας». Κατά το άρθρο 158, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, η πολιτική αυτή σκοπεί, ιδιαίτερα, «στη μείωση των διαφορών μεταξύ [του επιπέδου αναπτύξεως] των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών».

81. Το γεγονός ότι η αποστολή αυτή ορίζεται κατά τρόπο γενικό καθιστά δυνατή ορισμένη ευελιξία και προσαρμοστικότητα των σκοπών που επιδιώκει ο κοινοτικός νομοθέτης, οσάκις επιθυμεί των ανάπτυξη κοινών δράσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι τομείς δράσεως στους οποίους δίδεται προτεραιότητα μεταβάλλονται κατά τακτά διαστήματα, αναλόγως των οικονομικών και κοινωνικών αναγκών των διαφόρων κρατών μελών.

82. Ο πρωτεϊκός χαρακτήρας της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και η ποικιλομορφία των αποστολών που υπάγονται στην πολιτική αυτή καθιστούν δυσχερή τον ορισμό της [31]. Έτσι, αποδεικνύεται ότι είναι δυσχερής η οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της πολιτικής αυτής, δεδομένου ότι η οικονομική και κοινωνική συνοχή παρουσιάζεται ως ένα εκτεταμένο σύνολο του οποίου τα όρια είναι ασαφή [32]. Η νομολογία του Δικαστηρίου δεν μας παρέχει συναφώς καθοριστικά στοιχεία [33].

31 — Βλ. Petit, Y., «La cohésion économique et sociale: objectif ou politique de la Communauté et de l'Union européenne?», *L'Europe et les régions: quinze ans de cohésion économique et sociale,* όπ.π., σ. 139, ειδικότερα σ. 142.

32 — Βλ. Blumann, C., όπ.π., σ. 13. Σύμφωνα με τον συγγραφέα αυτόν, «[η] συνοχή περιλαμβάνει τυπικά τα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα. Εντούτοις, βαίνει πέραν αυτών, καθόσον άπτεται και των πολιτιστικών και πνευματικών ζητημάτων, ζητημάτων σχετικών με τις κοινωνικές αξίες και τους κοινωνικούς θεσμούς, καθώς και άλλων... Η συνοχή αποτελεί την ίδια την ουσία του ευρωπαϊκού σχεδίου σκοπεί στην ενίσχυση της ομοιογένειας, της ενότητας της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Όπως και τα θεμελιώδη δικαιώματα ή η ιθαγένεια, αποτελεί βασική συνταγματική αρχή και εκφράζει στον μέγιστο βαθμό την αλληλεγγύη που πρέπει να διέπει την Ένωση».

33 — Με την απόφασή του της 23ης Νοεμβρίου 1999, C-149/96, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1999, σ. I-8395), το Δικαστήριο αναφέρθηκε στην έννοια της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής κατά τον εξής τρόπο: «[ε]πιβάλλεται να επισημανθεί ότι, καίτοι από τα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης [νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρα 2 ΕΚ και 3 ΕΚ, αντιστοίχως], καθώς και από τα άρθρα 130 Α έως 130 Ε της ίδιας Συνθήκης [νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρα 158 ΕΚ έως 162 ΕΚ], προκύπτει ότι η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής συνιστά έναν από τους σκοπούς της Κοινότητας και, κατά συνέπεια, αποτελεί σημαντικό στοιχείο ιδίως για την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα, εντούτοις οι σχετικές διατάξεις έχουν προγραμματικό χαρακτήρα, οπότε η επίτευξη του σκοπού της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής είναι αποτέλεσμα πολιτικών και δράσεων της Κοινότητας και των κρατών μελών» (σκέψη 86).

83. Δεν απαιτείται, πάντως, εν προκειμένω απαρίθμηση των τομέων δράσεως που υπάγονται στην κοινοτική πολιτική για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Πρέπει απλώς να καθορισθεί αν μια δράση της Κοινότητας που σκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου στις οικείες περιοχές και, τελικά, της ειρήνης και της συμφιλιώσεως μεταξύ αντιμαχομένων κοινοτήτων, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

84. Φρονώ ότι η στην ερώτηση αυτή πρέπει να δοθεί καταφατική απάντηση, τούτο δε για πλείονες λόγους.

85. Καταρχάς, η πολιτική συνοχής ορίζεται ως σύνολο μέτρων εξισορροπήσεως και αναδιανομής μεταξύ των κρατών μελών [34]. Συνιστά επίσης έκφραση αλληλεγγύης μεταξύ αυτών και των λαών τους. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας στο ΔΤΙ, καθόσον, κατά το άρθρο 2, τρίτο εδάφιο, του προσβαλλόμενου κανονισμού, σκοπούν στην αειφόρο οικονομική και κοινωνική βελτίωση της καταστάσεως των οικείων περιοχών, αποτελούν, κατά τη γνώμη μου, αναπόσπαστο μέρος μιας πολιτικής αναδιανομής, η οποία αποσκοπεί να αντιμετωπίσει τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες σε μια περιοχή της Κοινότητας, εξαλείφοντας τις συνέπειες της συγκρούσεως και της βίας.

86. Στη συνέχεια, καθόσον οι συνεισφορές αυτές, βάσει του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο, του ιδίου αυτού κανονισμού, πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα για τη χρηματοδότηση έργων διασυνοριακού ή διακοινοτικού χαρακτήρα, ενισχύουν τη διασυνοριακή συνεργασία, η οποία αποτελεί έναν από τους κύριους σκοπούς της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή [35].

87. Επιπλέον, τα μέτρα που σκοπούν να προαγάγουν την ανεκτικότητα και τη συμφιλίωση μεταξύ των αντιμαχομένων ομάδων πληθυσμού, ενισχύουν τη συνοχή μεταξύ των κοινοτήτων, στοιχείο το οποίο φρονώ ότι αποτελεί μια από τις πτυχές της έννοιας της κοινωνικής συνοχής. Ενθαρρύνοντας τους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, με την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων διασυνοριακού ή διακοινοτικού χαρακτήρα,

34 — Βλ. Blumann, C., όπ.π., σ. 18.

35 — Όπως καταδεικνύει το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 1083/2006. Βλ., επίσης, κοινοτική πρωτοβουλία Interreg, η οποία αποτελεί μηχανισμό για την προώθηση της διασυνοριακής, διεθνικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας [ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Απριλίου 2000, σχετικά με τον καθορισμό γενικών κατευθύνσεων για μια κοινοτική πρωτοβουλία που αφορά τη διευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό την ενθάρρυνση της αρμονικής και ισόρροπης συνεργασίας επί του ευρωπαϊκού εδάφους — Interreg III (ΕΕ C 143, σ. 6)]. Επισημαίνεται, εξάλλου, ότι η Κοινότητα παρενέβη επίσης μέσω του προγράμματος «Βόρεια Ιρλανδία-Ιρλανδία», στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Interreg II A (βλ. προπαρατεθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Απριλίου 2000, σ. 28).

να υπερβούν τα πολιτιστικά και κοινωνικά εμπόδια που εξακολουθούν να υφίστανται, η παρέμβαση της Κοινότητας συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας ειρηνικής και σταθερής κοινωνίας και, κατά συνέπεια, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στις οικείες περιοχές.

88. Εξάλλου, πρέπει να επισημανθεί η στενή σχέση που υφίσταται μεταξύ, αφενός, της οικονομικής και κοινωνικής προόδου και, αφετέρου, της εδραιώσεως της ειρήνης και της συμφιλιώσεως. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην από 23 Οκτωβρίου 2008 γνώμη της σχετικά με τον ρόλο της ΕΕ στην ειρηνευτική διαδικασία στη Βόρεια Ιρλανδία [36], περιέγραψε σαφώς τη φύση αυτής της σχέσεως, κατά τον εξής τρόπο: «[η] σταθερότητα και η ευημερία ενισχύονται αμοιβαία, μέσω δε των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της, η ΕΕ συνέβαλε στη βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που οφείλονταν στη σύγκρουση, αλλά ταυτόχρονα την αναζωπύρωναν» [37]. Με την παρέμβασή της, η Κοινότητα επιχειρεί να εξαλείψει τόσο τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της συγκρούσεως όσο και τα εναπομείναντα εμπόδια για την εδραίωση της ειρήνης. Η συμφιλίωση και η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη είναι συνεπώς αναπόσπαστα συνδεδεμένα μεταξύ τους στοιχεία και πρέπει να εξετάζονται από κοινού στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Επιπλέον, η συνοχή, ως συστατικό στοιχείο ενός συνόλου του οποίου όλα τα μέρη είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους [38], δεν μπορεί να νοηθεί χωρίς τη συμφιλίωση.

89. Δηλαδή, το γεγονός ότι η προβλεπόμενη με τον προσβαλλόμενο κανονισμό κοινοτική δράση εντάσσεται στο πλαίσιο ειρηνευτικής διαδικασίας και το γεγονός, επομένως, ότι σκοπεί, εν τέλει, στη συμφιλίωση των αντιμαχομένων ομάδων πληθυσμού δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να την εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής του τίτλου XVII της Συνθήκης ΕΚ. Φρονώ ότι η εξαίρεση, από το πεδίο εφαρμογής του προαναφερθέντος τίτλου, μέτρων που σκοπούν ρητώς να επιφέρουν αειφόρο οικονομική και κοινωνική βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών σε μια περιοχή της Κοινότητας, για τον λόγο και μόνον ότι τα μέτρα αυτά εντάσσονται στο πλαίσιο ειρηνευτικής διαδικασίας και ενδέχεται να συμβάλουν στη συμφιλίωση των αντιμαχομένων ομάδων πληθυσμού, θα συνεπαγόταν την αποδοχή μιας υπερβολικά στενής αντιλήψεως της έννοιας της συγκεκριμένης πολιτικής.

90. Φρονώ ότι η έννοια της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής είναι επαρκώς ευρεία ώστε να περιλαμβάνει αυτό το είδος δράσεως. Επίσης, ο γενικός χαρακτήρας της αποστολής που έχει ανατεθεί στην Κοινότητα, μέσω της πολιτικής της για την οικονομική και πολιτική συνοχή, καθιστά, κατά τη γνώμη μου, δυνατή την υπαγωγή δράσεως όπως η προβλεπόμενη με τον προσβαλλόμενο κανονισμό στον τίτλο XVII της Συνθήκης ΕΚ. Πράγματι, η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της Κοινότητας επιτάσσει την παρέμβαση της Κοινότητας, στο πλαίσιο της πολιτικής της με σκοπό την

36 — Έγγραφο SC/029 — CESE 1686/2008.
37 — Σημείο 6.8.5 της γνώμης.
38 — Βλ. *Le Petit Larousse illustré,* 1994.

ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της, στις περιοχές όπου υφίστανται εντάσεις μεταξύ κοινοτήτων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι αρνητικές συνέπειες των εντάσεων αυτών όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

91. Τέλος, η διαλαμβανόμενη στο άρθρο 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, φράση, δηλαδή ότι «απαιτούνται ειδικές δράσεις πέρα από το πλαίσιο των [διαρθρωτικών] ταμείων», φρονώ ότι διατυπώνεται κατά τρόπο επαρκώς ευρύ, ώστε να περιλαμβάνει μέτρα όπως τα προβλεπόμενα στον προσβαλλόμενο κανονισμό. Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν η Επιτροπή και το Συμβούλιο, ούτε το γεγονός ότι οι συνεισφορές προορίζονται για συγκεκριμένη περιοχή της Κοινότητας ούτε το γεγονός ότι οι συνεισφορές αυτές καταβάλλονται σε διεθνή οργανισμό δύνανται, κατά τη γνώμη μου, να έχουν ως συνέπεια την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ.

92. Όσον αφορά το πρώτο ζήτημα, επισημαίνεται ότι το γράμμα του άρθρου αυτού ουδόλως καθιστά δυνατή την εξαίρεση της υλοποιήσεως μιας ειδικής δράσεως υπέρ μιας ή πλειόνων περιοχών της Κοινότητας. Εξάλλου, αν η κοινοτική πολιτική για την οικονομική και κοινωνική συνοχή νοείται ως μέσο εξισορροπήσεως που σκοπεί να ενθαρρύνει τη σύγκλιση μεταξύ των περιοχών της Κοινότητας, είναι απολύτως εύλογο να εστιάζει τη δράση της σε περιοχές όπου παρατηρούνται οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες.

93. Όσον αφορά το δεύτερο ζήτημα, πρέπει να υπομνησθεί ότι το ΔΤΙ είναι χρηματοδοτικός οργανισμός ο οποίος συστάθηκε από δύο κράτη μέλη και τον οποίο η Κοινότητα αποφάσισε, όπως και τρίτα κράτη, να συνδράμει. Η Κοινότητα δεν συνεισφέρει καθόλου στις δαπάνες γενικής διαχειρίσεως του διεθνούς αυτού οργανισμού. Η κάλυψη των δαπανών αυτών, όπως και των λειτουργικών εξόδων και των δαπανών για τη γραμματειακή υποστήριξη, έχει αναληφθεί από την Ιρλανδία και την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου [39]. Ως εκ τούτου, η χρηματοδοτική συνεισφορά την οποία καταβάλλει η Κοινότητα στο ΔΤΙ χρησιμοποιείται αποκλειστικά, βάσει του άρθρου 2, τρίτο εδάφιο, του προσβαλλόμενου κανονισμού, για έργα που συμβάλλουν στη διαρκή οικονομική και κοινωνική βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών στις οικείες περιοχές. Επομένως, το ΔΤΙ συνιστά, από απόψεως της Κοινότητας, ένα επιπλέον μέσο δράσεως υπέρ της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής. Μολονότι η δράση της Κοινότητας υλοποιείται μέσω του ΔΤΙ, η καταβολή ετήσιας χρηματοδοτικής συνεισφοράς στον εν λόγω διεθνή οργανισμό, υπό τους όρους που προβλέπει ο κανονισμός αυτός, αποτελεί για την Κοινότητα πρωτίστως μέσο για την υλοποίηση της πολιτικής της για την οικονομική και κοινωνική συνοχή στη Βόρεια Ιρλανδία και στις όμορες προς αυτήν κομητείες της Ιρλανδίας.

39 — Βλ. προπαρατεθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2006 (σημείο 2.1.3, τέταρτο εδάφιο).

94. Κατόπιν της αναλύσεως αυτής, φρονώ ότι τα μέτρα που προβλέπει ο προσβαλλόμενος κανονισμός εμπίπτουν σαφώς στο πεδίο εφαρμογής της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Η εξέταση του σκοπού και του περιεχομένου του κανονισμού αυτού, καθώς και του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, δεν αποδεικνύει, επομένως, τον διαλαμβανόμενο στην έκτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού ισχυρισμό περί του ότι, κατ' ουσία, ο κανονισμός αυτός βαίνει πέραν του πεδίου εφαρμογής της κοινοτικής πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Η Κοινότητα διέθετε, βάσει του άρθρου 159, τρίτο εδάφιο, ΕΚ, τις αναγκαίες εξουσίες δράσεως για να λάβει τα μέτρα που προβλέπει ο προσβαλλόμενος κανονισμός. Καθόσον αυτός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 308 ΕΚ, φρονώ ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να ακυρωθεί.

95. Τέλος, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, μολονότι οι διάδικοι ανέπτυξαν μακροσκελώς στα υπομνήματά τους, αναλόγως των απόψεων εκάστου εξ αυτών, τις ομοιότητες ή τις διαφορές μεταξύ του ΔΤΙ και του προγράμματος PEACE, η σύγκριση μεταξύ των δύο αυτών μηχανισμών δεν μπορεί να θεωρηθεί καθοριστική όσον αφορά την επιλογή της νομικής βάσεως του προσβαλλόμενου κανονισμού [40]. Ως εκ τούτου, θα περιορισθώ συναφώς στις ακόλουθες παρατηρήσεις.

96. Σύμφωνα με το Συμβούλιο, ο σκοπός που επιδιώκει το ΔΤΙ και ο σκοπός του προγράμματος PEACE διαφέρουν ουσιωδώς. Συγκεκριμένα, το ΔΤΙ σκοπεί στη συμφιλίωση προκειμένου να καταστήσει ευχερέστερη τη συνοχή, ενώ το πρόγραμμα PEACE σκοπεί στη συνοχή προκειμένου να καταστήσει ευχερέστερη τη συμφιλίωση. Φρονώ ότι η διάκριση αυτή είναι τεχνητή, δεδομένου ότι η εξέταση των διαφόρων εκθέσεων που αφορούν τις δύο αυτές πρωτοβουλίες αποδεικνύει τη στενή σχέση που υφίσταται, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, μεταξύ της οικονομικής και κοινωνικής προόδου και της εδραιώσεως της ειρήνης. Άλλωστε, λαμβανομένης υπόψη της ονομασίας του, θα συνιστούσε έκπληξη, αν το πρόγραμμα PEACE δεν είχε ως σκοπό, όπως έχει και ο προσβαλλόμενος κανονισμός, να ενθαρρύνει τη συμφιλίωση μεταξύ αντιμαχομένων ομάδων του πληθυσμού.

97. Όπως άλλωστε δέχεται η Επιτροπή, στην προπαρατεθείσα ανακοίνωση της 12ης Οκτωβρίου 2006, «[ο] στρατηγικός στόχος του προγράμματος PEACE *–η πρόοδος, δηλαδή, της πορείας προς μια ειρηνική και σταθερή κοινωνία και η προώθηση της συμφιλίωσης–* αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους του ΔΤΙ» [41]. Εξάλλου, ο λόγος για τον οποίο επισημαίνεται ο συμπληρωματικός χαρακτήρας των δύο πρωτοβουλιών είναι μάλλον το να προβληθούν τα κοινά στοιχεία τους και η μεταξύ τους σύγκλιση [42].

40 — Βλ. προπαρατεθείσα στο σημείο 59 των προτάσεων αυτών νομολογία.

41 — Σημείο 4.1, πρώτο εδάφιο.

42 — Κατά το σημείο 4.1, τέταρτο εδάφιο, «[ό]σον αφορά του δικαιούχους, το ΔΤΙ, κατά βάση, χορηγεί βοήθεια στις ίδιες κατηγορίες ατόμων με το πρόγραμμα PEACE II». Βλ., επίσης, σημείο 6, πέμπτο εδάφιο («[ο]ι προτεραιότητες που έχουν καθοριστεί με τα προγράμματα τόσο του ΔΤΙ όσο και της ΕΚ είναι συμπληρωματικές, γεγονός που ανοίγει τεράστιες προοπτικές για συνέργειες που πρέπει να εκμεταλλευτούμε περισσότερο»). Μπορεί, επίσης, να αναφερθεί και το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Μαΐου 2008, επί της αξιολογήσεως του προγράμματος PEACE και των στρατηγικών για το μέλλον [P6_TA(2008) 0205], του οποίου η αιτιολογική σκέψη P έχει ως εξής: «εκτιμώντας ότι πολυάριθμες δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο των υπο-προγραμμάτων PEACE, των προγραμμάτων του ΔΤΙ και της πρωτοβουλίας Interreg, παρουσιάζουν μεγάλη ομοιότητα και, σε ορισμένους τομείς, περιλαμβάνουν τις ίδιες δραστηριότητες.»

98. Φρονώ, κατά συνέπεια, ότι είναι συνεπέστερο να γίνει δεκτό ότι δύο κοινοτικές πρωτοβουλίες οι οποίες επιδιώκουν την επίτευξη παρόμοιων σκοπών εμπίπτουν στην ίδια κοινοτική πολιτική, εν προκειμένω στην πολιτική για την οικονομική και κοινωνική συνοχή που διέπεται από τον τίτλο XVII της Συνθήκης ΕΚ [43].

VI — Επί του αιτήματος να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματα του προσβαλλόμενου κανονισμού

99. Σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο αποφασίσει, όπως προτείνω, να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό, το Συμβούλιο, καθώς και η Επιτροπή, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο ζητούν από το Δικαστήριο, επικουρικώς και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 231, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματα του κανονισμού αυτού μέχρι την έκδοση νέου κανονισμού και να αποφανθεί ότι η ακύρωση δεν θίγει το κύρος των πληρωμών που έχουν καταβληθεί ούτε το κύρος των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί βάσει του εν λόγω κανονισμού, τούτο δε για σοβαρούς λόγους που άπτονται της ασφάλειας δικαίου και αφορούν τόσο τα έργα που βρίσκονται σε στάδιο υλοποιήσεως όσο και τις νόμιμες προσδοκίες της διοικήσεως του ΔΤΙ.

100. Προτείνω στο Δικαστήριο να δεχθεί το αίτημα αυτό περί διατηρήσεως των αποτελεσμάτων του προσβαλλόμενου κανονισμού.

101. Κατά το άρθρο 231, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, το Δικαστήριο μπορεί, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, να προσδιορίσει εκείνα τα αποτελέσματα ενός ακυρωθέντος κανονισμού που θεωρούνται ότι διατηρούν την ισχύ τους. Η ακύρωση του προσβαλλόμενου κανονισμού χωρίς διατήρηση των αποτελεσμάτων του μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες όσον αφορά τις δραστηριότητες του ΔΤΙ και να θέσει εν αμφιβόλω το κύρος πράξεων που χρηματοδοτήθηκαν από το ΔΤΙ ή χρηματοδοτούνται από αυτό. Υπό τις συνθήκες αυτές, φρονώ ότι σοβαροί λόγοι που άπτονται της ασφάλειας δικαίου δικαιολογούν την εκ μέρους του Δικαστηρίου ενδεχόμενη άσκηση της εξουσίας που του παρέχει το άρθρο 231, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ [44]. Φρονώ, συνεπώς, ότι το Δικαστήριο δεν πρέπει να θέσει εν αμφιβόλω τα αποτελέσματα του προσβαλλόμενου κανονισμού μέχρι να τεθεί σε ισχύ νέος κανονισμός, ο οποίος θα εκδοθεί δυνάμει της προσήκουσας νομικής βάσεως.

43 — Άλλα στοιχεία, τα οποία, βεβαίως, δεν μπορούν να είναι καθοριστικά για την επιλογή της νομικής βάσεως, συντείνουν πάντως στην απόδειξη της πεποιθήσεώς μου ότι τα μέτρα που προβλέπει ο προσβαλλόμενος κανονισμός εμπίπτουν σαφώς στην κοινοτική πολιτική για την οικονομική και κοινωνική συνοχή. Έτσι, επισημαίνω ότι η Επιτροπή εκπροσωπείται από τον γενικό διευθυντή περιφερειακής πολιτικής οσάκις μετέχει στο διοικητικό συμβούλιο του ΔΤΙ. Επίσης, οι υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είναι επιφορτισμένες με τους δημοσιονομικούς και επιτόπιους ελέγχους του ΔΤΙ είναι, εκτός του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αυτές της γενικής διευθύνσεως «Περιφερειών».

44 — Για μια πρόσφατη εφαρμογή της διατάξεως αυτής, βλ. προπαρατεθείσα απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2008, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (σκέψεις 86 έως 89).

VII — Πρόταση

102. Βάσει των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφασίσει ως εξής:

«1) Να ακυρώσει τον κανονισμό (ΕΚ) 1968/2006 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας στο Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία (2007-2010).

2) Να μη θέσει εν αμφιβόλω τα αποτελέσματα του κανονισμού 1968/2006 μέχρι να τεθεί σε ισχύ νέος κανονισμός, ο οποίος θα εκδοθεί δυνάμει της προσήκουσας νομικής βάσεως.

3) Να καταδικάσει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως στα δικαστικά έξοδα.

4) Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας φέρουν τα έξοδά τους.»